

DERKSEN

Michel van Egmond en Antoinnette
Scheulderman

DERKSEN

INSIDE

© 2021 Michel van Egmond & Antoinette Scheulderman
Omslagbeeld: Frank Ruiten/Lumen
Auteursfoto: ANP
Omslagontwerp: Loudmouth, Utrecht
Tekstbewerking: Joke Jonkhof
Binnenwerk: Crius Group, Hulshout

ISBN 978 90 488 5867 5
ISBN 978 90 488 5868 2 (e-book)
NUR 491

www.overamstel.com

OVERAMSTEL
uitgevers

Inside is een imprint van Overamstel uitgevers bv

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

**'Ze hebben een hekel aan me, maar daar heb ik het ook zelf
naar gemaakt'**

Tijl Uilenspiegel

PROLOOG

'Luister eens, we hebben een probleem.'

Wat is het probleem, Johan?

'Het probleem is dat ik het helemaal niks vind, wat jullie aan het doen zijn.'

Hoe bedoel je?

'Zoals ik het zeg: ik vind het helemaal niks.'

Kun je misschien iets specifieker zijn?

'Dat hele interview laatst bij mij thuis, vier uur lang dat geleuter, dat vond ik helemaal niks.'

Maar waarom dan niet?

'Omdat het over allemaal zaken ging die ik helemaal niet in dat boek van mij wil hebben.'

Zoals?

'Zoals? Zoals alles.'

Jezus Johan, zeg nou gewoon wat er aan de hand is.

'Nee, er is niks aan de hand. Ik vind het alleen helemaal niks waar jullie mee bezig zijn. Het gaat een kant op die mij helemaal niet bevalt.'

Nou, wij vonden het eigenlijk wel een interessant gesprek.

'Jawel, maar wat jullie vinden is niet relevant.'

Nou...

'Nee, nee. Totaal niet relevant. Het is mijn boek. Met mijn kop op de voorkant. Of niet? Mag ik dan misschien ook bepalen wat erin staat?'

Nou, wacht even...

'Het is heel simpel: ik wil alles wat me niet bevalt kunnen schrappen.'

Hé, doe eens normaal, Johan.

'Ik heb helemaal geen zin in een boek van het niveau *RTL Boulevard*.'

Waar heb je het over? Wat is nou het probleem?

'Nee, nee, er is geen probleem. Ik wil alleen even duidelijk zijn, hè?'

Is het omdat we naar de vrouwen in je leven hebben gevraagd?

'Ook, ja. Ook dat, ja. Heb ik helemaal geen zin in.'

Waarom eigenlijk niet?

'Luister, mijn eerste vrouw is overleden na een val van de trap, ja? Dat heb ik nou al duizend keer verteld. Moet ik dat verhaal wéér afdraaien? Heb ik helemaal geen zin in. Mijn tweede huwelijk was een vergissing, maar dat is dertig jaar geleden. Dertig! Ik voel helemaal geen behoefte die vrouw alsnog een trap na te geven, alleen maar omdat jullie zo graag een sensationeel boekje willen maken. En dat geleuter over mijn dochters, daar heb ik ook helemaal geen trek in. Dat zijn volwassen vrouwen.'

Nou, dat is dan duidelijk.

'Ja.'

En je huidige vrouw?

'Isabelle? Die heeft al helemaal geen zin om een bijrol te spelen in een boek over haar man. Die zegt altijd: "Het allerlaatste wat ik wil zijn, is de vrouw van Johan Derksen." En daar kan ik me alles bij voorstellen.'

Wij ook. Alleen: het maakt het er niet makkelijker op. Maar dat vind je waarschijnlijk ook niet relevant.

'Schrijf gewoon over mij. Dan is er ook geen probleem. Over mij mogen jullie schrijven wat je wilt, want dat interesseert me geen reet.'

Nee?

'Nee. Daar heb ik echt schijt aan hoor, wat jullie over mij schrijven.'

Het is maandagavond 22 juni 2020, precies een week na de meest omstreden grap die Johan Derksen ooit in het openbaar heeft gemaakt. Twee uur voor het begin van wat zal uitgroeien tot de meest emotionele uitzending in de toch al turbulente geschiedenis van *Veronica Inside*, wordt de deuropening van de kleedkamer gevuld door de meest besproken man van het land.

Bijna twee miljoen Nederlanders zullen straks inschakelen om te zien of hij excuses gaat maken voor zijn Akwasi-grap, maar je hoeft niet lang naar zijn gezicht te kijken om te beseffen dat hij voornemens is ook vanavond weer gewoon zijn provocerende zelf te blijven. Met een uitdagende grijns blijft hij een tijdje op de drempel staan, doosje sigaren losjes in de hand. Hij heeft de afgelopen dagen de koppen van vrijwel alle kranten gedomineerd. Ook kon je de televisie niet aanzetten, of hij keek je aan.

‘Ik geloof dat Nederland een beetje in paniek is, hè?’ Voor het effect komt hij extra nonchalant binnenlopen. Daarna zet hij zijn gebruikelijke pokerface weer op en volgt alsnog het vaste ritueel: colbert uittrekken en netjes ophangen, sigaren opbergen op de vaste plek, oubollige stropdas uitkiezen en klaarleggen voor straks. Net als collega René van der Gijp is Johan Derksen een man van gewoontes.

Zijn naam mag dan al dagenlang rondzoemen bij zo ongeveer elke koffieautomaat in het land, hij wekt vooralsnog niet de indruk erg gebukt te gaan onder alle ophef. Hier staat zo te zien geen gebroken man. Hier staat eerder iemand die

dik veertig jaar lang in de voorste loopgraven van de voetbaljournalistiek heeft huisgehouden en dus wel iets gewend is. Die in de jaren tachtig de gevreesde supporters van FC Den Haag achter zich aan had. Die seizoen na seizoen na seizoen alleen met dubbele politie-escorte naar voetbalstations kon, en die de gewoonte had zijn gevreesde columns voor weekblad *Voetbal International* te schrijven vanachter dik gepantserd glas, in een werkkamer waar zo nu en dan een kogelbrief werd afgeleverd, en waar de lamellen aan de straatkant voor zijn persoonlijke veiligheid gesloten moesten blijven, omdat de kans anders groot was dat er een stoeptegel op zijn bureau zou belanden.

Zo iemand schrikt niet snel van een mediarelletje meer of minder. Al moet zelfs hij nu erkennen dat de commotie heftiger is dan ooit.

‘Weten we zeker dat het niet Akwasi is?’ had Derksen een week eerder gevraagd, toen er kort na de begintune van *Veronica Inside* een foto van Zwarte Piet was vertoond. Met die acht woorden had hij onbedoeld heel Nederland op z’n kop gezet. Er gebeurden al snel vreemde dingen. Niet alleen op social media, maar ook in serieuze krantencommentaren werd wekenlang het racistische gehalte van zijn grap gewogen. Een tweet van Arie Boomsma, sportschoolhouder te Amsterdam, zorgde ervoor dat alle adverteerders van het programma twee dagen na de uitzending massaal afhaakten. Tv-orakel Angela de Jong noemde hem een ‘martelaar van het vrije woord’, maar zowel de Oranje-internationals als

bondscoach Ronald Koeman dachten er anders over en besloten tot een boycot van het programma waaraan ze toch al nauwelijks meewerkten. En ochtend na ochtend verdrong Johan Derksen zowel corona als de oorlog in Syrië van de voorpagina's.

Tussen alle schermutselingen door berekenden de accountants van John de Mol tandenknarsend dat de gewraakte opmerking en de daaropvolgende advertentiestop het bedrijf Talpa alleen al vanavond meer dan een miljoen euro aan misgelopen reclamegeld gaat kosten. De uitzending duurt vijf kwartier en wordt straks voor het eerst in de geschiedenis niet onderbroken door commercials, want er zijn helemaal geen commercials. Er is niet één adverteerder overgebleven. Zelfs Derksen zal in al zijn extra aangezette stoerheid moeten toegeven dat het allemaal een tikje uit de hand begint te lopen.

Toch doet hij nog steeds zijn best uit te stralen dat alle heisa volledig van hem af glijdt. Hij gedraagt zich in de grotendeels lege kledkamer in elk geval zoals hij altijd doet, wat betekent dat hij veel zucht, een beetje klaagt over de drukte op de weg, af en toe een goede anekdote vertelt, zich regelmatig terugtrekt om een sigaartje te roken en voortdurend opsomt waar hij allemaal wel niet 'schijf' aan heeft: boze adverteerders, strenge columnisten, grote krantenkoppen, Angela de Jong, panikerende zenderbazen, woedende twittersaars, John de Mol en vooral: muitende voetballers.

Derksen is vanavond iets later dan normaal op het Media Park aangekomen, want de afgelopen dagen namen met alle ophef automatisch ook de anonieme doodsbedreigingen toe. Halverwege de rit van Grolloo naar Hilversum heeft hij even moeten wachten op de komst van een speciale beveiliging, die vanaf Zwolle ter bescherming achter hem aan is gereden.

Door zijn grapje wordt nu alles en iedereen om hem heen bedreigd: de programmadirecteur van Veronica, vrijwel alle adverteerders rond het programma, de leiding van Talpa, zelfs presentatrice H el ene Hendriks, hoewel die verder nergens iets mee te maken heeft. Zij zat gewoon thuis op de bank toen haar collega zijn veelbesproken opmerking maakte.

De hoofdpersoon zelf wordt uiteraard van iedereen het meest belaagd. Ook hier doet hij laconiek over. De beveiliging die op zijn dak is gestuurd vindt hij 'onzin', zoals hij ook verbaasd is over de wildvreemde mensen die de afgelopen dagen ter ondersteuning complete bloemstukken in Grolloo hebben laten afleveren, of mails stuurden om hem een hart onder de riem te steken nu hij in het middelpunt van een mediastorm is beland.

Maar hij heeft helemaal geen bloemen of ondersteuning nodig, zegt hij.

'Nee hoor. Heel Nederland is in paniek, maar mij interesseert het geen reet. Echt niet.'

Zelfs nu een redacteur hem een print komt brengen van een groot artikel dat de Engelse kwaliteitskrant *The Guardian* vanochtend over de hele affaire heeft gepubliceerd, bekijkt

hij die met maar een half oog. Nog een keer zo'n standaardzin, als bezwering van wat hem vanavond allemaal nog te wachten staat: 'Ik kan hier prima tegen.'

Toch zou je dat niet zo snel zeggen, nu hij enkele ogenblikken later uit zijn vel springt in de redactieruimte. Hij schreeuwt dan opeens zo hard dat het tot achter in de gang te horen is. 'Dries Boussatta te gast? Wat moeten we daar nou mee? Waarom weet ik dit niet? Welke onbenul heeft in godsnaam Dries Boussatta uitgenodigd? Belachelijk! Zijn verhaal doet helemaal niet ter zake! Die komt hier alleen maar om over die oude opmerking van mij over Marokkanen te praten, terwijl het daar nu helemaal niet over gaat!'

En dan, zo te horen tegen eindredacteur Hillenius: 'Godverdomme, Jan! Wat is dit? Ik voel me genaaid!'

Daarna loopt hij woedend weg richting gang om even af te koelen, overigens zonder succes. Wanneer hij in de kleedkamer terugkeert, is zijn boosheid nog geen millimeter gezakt. Net op dat moment komt Marco Louwerens binnen, het Talpa-directielid dat in betere tijden door Derksen altijd liefkozend 'directeurtje' of 'Marcootje' wordt genoemd, maar nu even niet.

'Zo, dat wordt weer een avondje ontspannen lachen hier,' zegt directeurtje bij binnenkomst, in een poging wat spanning weg te nemen.

'Lachen? Nou, ik ben allang uitgelachen hoor. We moeten nog beginnen, maar het zit me al helemaal tot hier,' zegt

Derksen en hij wijst naar zijn keel. 'Waarom moet ik in godsnaam aan tafel met Dries Boussatta?'

'Nou Johan, ik denk dat het goed is dat we ook eens wat mensen aan het woord hebben die de andere kant van het verhaal kunnen belichten.'

'O ja?' zegt Derksen, en het cynisme druipt langs zijn gezicht, maar directeurtje lijkt het niet te merken, zoals hij kennelijk ook niet ziet dat diens kaken zich beginnen samen te klemmen, en er een fanatieke grimas rond zijn mond ontstaat.

'Ja, ik moet je eerlijk bekennen dat ik die hele Dries Boussatta niet ken, maar hij schijnt goed te kunnen lullen,' zegt directeurtje. 'En het is misschien weleens interessant wanneer iemand uit eigen ervaring kan...'

'Oké!' blaft Derksen opeens. 'Oké!'

Voor iemand die voortdurend zegt dat hij zich nergens druk over maakt en overal schijt aan heeft, begint hij zich nu toch behoorlijk op te winden.

'Oké, dat is goed! Maar dan ben ik vanavond óók mezelf!'

En dan, met nog meer stemverheffing, wijzend naar Louwerens: 'Maar ik denk dat je daar spijt van krijgt! Want nu ga ik er godverdomme ook in, hoor! Reken erop! Ik ben on-aantastbaar! Ik ben 71 jaar, dan pleuren jullie mij er maar uit! Want ik zal ze nu laten zien wat ik ervan vind!'

De uitbarsting van Derksen heeft een voorgeschiedenis en volgt een vast patroon. Net als bij alle andere VI-ruzies is het ook nu weer het explosieve eindresultaat van een reeks

onopgeloste irritaties. Dit keer wordt het pijnpunt gevormd door het gebrek aan enthousiasme bij Genee en Van der Gijp voor een nieuw plan van de Talpa-top: een dagelijkse, algemene talkshow op SBS6, verzorgd door het meest controversiële trio van Nederland. Derksen zag het helemaal zitten en sprak erover in termen als 'laatste kunstje' en 'unieke kans op mijn leeftijd'. Maar Genee gaf de voorkeur aan zijn net gestarte en succesvolle radioshow en Van der Gijp vond dat het allemaal net iets te veel op werk ging lijken. Dat zei hij ook zo tegen John de Mol, de man die hem jaarlijks zes ton overmaakt. Van der Gijp, die ook liever niet elke avond zijn zoon alleen thuis wilde laten, draaide later bij, maar dat Genee de voorkeur bleef geven aan een radioprogramma dat nog maar een paar maanden oud was boven de jarenlange tv-samenwerking, dat voelde voor Derksen als een gebrek aan loyaliteit.

Nu hij dreigt over te koken doet hij snel wat hij altijd doet in dit soort gevallen: hij grijpt nijdig naar z'n enige twee emotionele reddingsboeien, bestaande uit een doosje vol parmantige Olifant-sigaartjes en zijn aansteker. Daarna beent hij de kledkamer uit.

Iedereen die hier werkt en al eerder zo'n woedeaanval heeft geobserveerd, weet nu dat je hem even alleen moet laten. Niet vragen of-ie soms koffie wil, hem niet lastigvallen met futiliteiten over het programma, zeker geen relativerende grapjes maken, gewoon: even niks. In een tochtvrij hoekje tegenover het parkeerterrein zal hij dan de brand zetten in

een verse Olifant en een tijdje nors en inwendig sputterend in de verte staren, waarbij zijn grootste woede hem dan sigarenwolkje na sigarenwolkje zal verlaten.

Ook nu is dat weer het geval.

Derksen sterft nog liever dan dat hij tijdens zo'n rookpauze van standpunt verandert, maar de ergste kwaadheid wordt bij hem wel altijd snel verdreven door een sluimerend gevoel van schaamte. Hij houdt er niet van de controle over zijn emoties te verliezen. Daarom heeft hij ook een hekel aan mensen die te veel drinken, en kan hij niet verhinderen dat hij zich weleens stoort aan personen die er niet in slagen hun overgewicht te bestrijden. Wanneer iemand de regie over zijn eigen gedrag verliest, ziet hij dat als een vorm van nederlaag. En dat is precies wat hem daarnet zelf overkwam. Hij zal het nooit hardop toegeven, maar misschien heeft alle ophef van de afgelopen week hem toch niet helemaal zo onberoerd gelaten als dat hij telkens ongevraagd verkondigt. En inderdaad lijkt ook dit keer de tabak zijn kalmerende werk te hebben gedaan en is de ergste woede gezakt. Alleen niet voor lang.

Wanneer hij bij binnenkomst in de studio ziet dat de tafel van VI is uitgebreid met twee extra stoelen, en hij ook nog merkt dat hij straks niet op zijn vaste plek zal zitten, wordt hij wéér woest. En hoewel zowel eindredacteur Jan Hillenius als presentator Wilfred Genee later zal bezweren dat dit hem toch echt allemaal allang was verteld toen Van der Gijp en Genee twee dagen eerder nota bene speciaal naar Drenthe waren gekomen om te overleggen, voelt Derksen zich ander-

maal voor het blok gezet, beledigd en onaangenaam verrast, om niet te zeggen: verraden.

Nog 25 minuten, dan start de belangrijkste VI-uitzending ooit.

Iedereen die jou een beetje kent, had kunnen weten dat jij niet snel je excuses aanbiedt voor iets wat je hebt gezegd.

‘Inderdaad.’

Van de ontelbare beledigingen die jij in meer dan twintig jaar tijd op televisie hebt geuit, is er maar één waarvoor je ooit publiekelijk je excuses hebt aangeboden.

‘Klopt. Aan die kleine van FC Utrecht, dat België, kom hoe heet-ie...’

Dries Mertens.

‘Precies.’

Jij suggereerde dat wanneer Mertens niet meer als voetballer zou voldoen, je ’m nog altijd met een puntmuts op zijn hoofd en een hengel in zijn hand aan de rand van de vijver kon zetten.

‘Ja, heel onbeschaamd. Ook omdat hij er zelf bij zat. Dat vond ik lullig. Al direct nadat ik het had uitgesproken, dacht ik: nee, dit kan niet.’

Waarom kon dit niet?

‘Zo lullig, over iemands lengte.’

Pardon? Je kunt bij jullie de A van Advocaat niet uitspreken,

of jullie beginnen grappen te maken over diens lengte.

'Jawel, maar bij Dick is het altijd doorspekt met humor.'

Oh.

'Ja. Ik vond dit een beetje sneu. Niet gepast. Dries is een hartstikke leuke jongen en hij vond het niet erg, maar zelf vond ik het niet kunnen. Daar had ik echt spijt van.'

Wat ben je toch een rare man.

'Hoezo?'

Louis van Gaal vergelijken met Benito Mussolini kan wel, Mertens vergelijken met een tuinkabouter kan weer niet.

'Ja, dat is respectloos. Om iemand als tuinkabouter neer te zetten is respectloos.'

En Van Gaal?

'Van Gaal, dat is satire.'

In Hilversum komen de gasten binnen. 'Laten we er een spraakmakende avond van maken,' roept Van der Gijp lachend. 'Laten we de meest vreselijke dingen roepen. Kan ons het rotten.' Iedereen lijkt nerveus, behalve dan Wim Kieft, die gewoon gezellig een praatje met de aanwezigen wil maken, zoals altijd, want Kieft behoort tot het kleine groepje BN'ers dat ook oprechte interesse kan hebben in minder beroemde landgenoten.

'Hoe gaat het eigenlijk met jou, Marco?'

'Wim, dat moet je me vanavond om kwart voor tien nog effe vragen.'

Speciale gast Natacha Harlequin maakt haar entree. Ze schudt drie handen, waaronder die van Johan Derksen. Pas daarna realiseert ze zich dat ze de coronaregels heeft overtreden.

Harlequin: 'Oh sorry, excuses.'

Ze slaat haar handen voor haar mond. Daarmee overtreedt ze de coronaregels andermaal.

Derksen: 'Nee joh, ben je gek. Geeft niks.'

Een vriendelijk knikje.

'Dag. Natacha Harlequin.'

Een glimlach.

'Ja, hallo, Johan Derksen. Welkom, ik ken je van tv.'

'Aha. Nou, we zien elkaar zo. En sorry van die hand daarnet.'

Een wegwerpgebaar.

'Nee joh, geen probleem.'

Weer een vriendelijk knikje.

'Oh, dank je.'

Een korte stilte.

'Maar zie je nou dat ik niet discrimineer?'

'Nee, dat geloof ik ook niet.'

'Oh gelukkig.'

Een lach.

'Maar daar gaan we het straks over hebben, toch?'

'Ja, ik geloof het wel, ja.'

Een knikje.

Zo kabbelt het nog een tijdje vriendelijk voort. Ook Dries Boussatta komt zich voorstellen, maakt een praatje en verdwijnt weer. De stemming lijkt enigszins gekalmeerd, totdat Wilfred Genee nietsvermoedend binnenkomt.

‘Topshowtje, Johan?’ Hoewel er helemaal geen camera is om zijn gesponsorde horloge aan te tonen, maakt hij toch zijn traditionele gebaar met de twee gebalde vuisten.

‘Topshowtje?’ snauwt Derksen terug. ‘Niks topshowtje! Ik zit godverdomme voor het eerst in 22 jaar niet eens op mijn eigen stoel! Plotseling zit die hele meute aan tafel en moet ik verhuizen! Wat is dat voor onzin? Laat die gasten lekker ergens anders zitten. Hebben we de Here Jezus en Maria te gast, of zo?’

Genee: ‘Nou, Johan, je begrijpt toch wel...’

Derksen: ‘Nee, ik begrijp het helemaal niet. Maar ik ben er klaar voor. Ze kunnen allemaal doodvallen, want ik heb het sowieso helemaal gehad hier.’

Genee: ‘Luister, ik begrijp dat je het lastig vindt, maar laten we nou proberen dit met z’n allen op te lossen.’

Derksen: ‘Lastig? Voor jullie is het helemaal niet lastig. Alleen voor mij is het lastig. Voor jullie verandert er niks. Voor jullie is het gewoon een uitzending, met extra veel kijkers.’

Genee: ‘Dat is niet waar, Johan. Er staat hartstikke veel druk op deze uitzending, maar niet alleen voor jou. Ik heb me het hele weekend sufgepraat met iedereen om dit voor elkaar te krijgen.’

Derksen: ‘Nou, voor mij had het niet hoeven.’

Genee: 'Maar we willen toch duidelijk maken dat ook wij – zelfs wij – inmiddels beseffen dat er iets aan de hand is in Nederland?'

Derksen: 'Ja? Nou, ik vind het allemaal gelu...'

Dan grijpt Van der Gijp in, uiteraard op zijn eigen manier. Eerst probeert hij eindredacteur Hillenius ervan te overtuigen dat het voor de algemene stemming toch echt beter is als Derksen op zijn eigen stoel mag zitten. Wanneer hij merkt dat dit alleen al vanwege de coronamaatregelen niet gaat, gooit hij het over een andere boeg.

'Hé, Wimpie,' zegt hij opeens tegen Kieft, 'dat Liverpool, dat was slecht, hè? Everton was ook niet veel, maar Liverpool was écht slecht. Hè, Johan? Was toch slecht, Liverpool? Of vond jij van niet dan?'

Maar meer dan wat gebrom komt er niet meer als antwoord.

Het is nu minder dan 10 minuten voor de uitzending en de boel staat al op ontploffen.

De deur van de studiogang is op slot, bij de entree staan twee beveiligers: eentje voor Derksen en eentje voor Van der Gijp. En terwijl op het Media Park voortdurend een politieauto rondjes over het terrein rijdt, maken 1,7 miljoen Nederlanders zich op voor de best bekeken uitzending uit de geschiedenis van VI. Op de websites van de kranten wordt er naartoe gewerkt op een toon die je eerder verwacht bij landelijke verkiezingen. 'Alle ogen gericht op VI: gaat Derksen door het stof of niet?' kopt *De Telegraaf* in dikke let-

ters. Bij *RTL Boulevard* spreken ze inmiddels van *Veronica Inflight*.

Achter de schermen piept de telefoon van directeurkje onafgebroken. 'Ik krijg van mijn Talpa-collega's alleen maar appjes waarin met hoofdletters staat: STERKTE. Lekker be-moedigend allemaal.'

Dan start de uitzending. Alles wat fout kan gaan, gaat fout. Het is alsof je vijf kwartier naar een treinongeluk zit te kijken. Derksen heeft er met zijn woedeaanvallen achter de schermen voor gezorgd dat Genee voor het eerst van zijn leven nerveus is. Zijn aangepaste opening valt in het water. Van der Gijp ondermijnt de discussie door te zeggen dat hij bij voorbaat iedereen gelijk gaat geven. Natacha Harlequin roept Johan Derksen tot diens ergernis constant ter verantwoording, als ze tenminste niet in de rede wordt gevallen door Dries Boussatta, die veel te dominant aanwezig is en ook al snel doet wat Derksen had voorspeld: terugkomen op diens zes jaar oude uitspraak over Marokkanen. ('Er zijn heel wat clubs naar de klote gegaan omdat ze een veld hadden liggen bij een wijk waar veel Marokkaanse gezinnen wonen. Marokkaanse spelers krijgen dan de overhand in de selectie en dat functioneert dus bijna nergens.')

Voor presentator Wilfred Genee wordt het de moeilijkste tv-uitzending uit zijn loopbaan, nu hij zich voelt klemgezet tussen zijn rol als vaste angever van het recalcitrante *VI*-duo Derksen / Van der Gijp en zijn rol als zelfbenoemd leider van een bloedserieus en inmiddels nogal verhit debat over

racisme. De balans slaat uiteindelijk door naar het laatste, waardoor Johan Derksen al snel het gevoel krijgt dat hij in zijn eigen huiskamer voor een tribunaal is beland.

Na afloop, in de kleedkamer. Marco Louwerens zit zwijgend op de bank te wachten op de terugkeer van zijn sterren. Van der Gijp is als eerste binnen.

‘Nou, dat was helemaal kut,’ zegt hij, pakt in één beweging zijn kledingtas en zijn brillenkoker en loopt zonder verder in te houden richting uitgang.

‘Nou René, ik vind juist wel dat...’

‘Nee Marcootje, het was kut.’

Daarna wandelt hij zonder nog iets te zeggen de gang op, tikt zijn beveiliging op de schouder (‘ga je mee, pik?’) en vertrekt naar het parkeerterrein. Van der Gijp is al onder de slagboom door op weg naar Dordrecht, wanneer Derksen als tweede de kleedkamer binnenvalt. Zijn ogen staan wijd open. ‘Wat een kutuitzending!’

Louwerens zegt niets.

‘Echt een kutuitzending, Marco,’ zegt Derksen.

Een minuut, hooguit anderhalf, dan is ook hij vertrokken. Hij heeft bij de productie aangekondigd dat de beveiliging wat hem betreft naar huis mag en hem niet helemaal tot in Grolloo hoeft achterna te rijden. Niet omdat hij die man van zijn werk wil beroven, maar omdat hij voornemens is met minstens 160 kilometer per uur richting het noorden te racen. Weg van Hilversum, weg van Het Media Park. Dat is het enige wat hij nu nog wil.

Iedereen die hem kent, weet wat er nu gaat gebeuren. Hij gaat zich anderhalf uur lang in de auto nog meer zitten opwinden dan hij nu al doet. Vervolgens zal hij bij thuiskomst in nachtelijk Grolloo eerst de brand steken in een verse sigaar en plaatsnemen achter zijn pc, om al zijn frustratie van zich af te schrijven in een vlammeende mail. Het is een vorm van afreageren die als eenmalige verrassingsaanval vooral vanwege de botte toon groot effect sorteert bij vrijwel iedere ontvanger, maar die naarmate de frequentie stijgt ook snel in slagkracht afneemt. De zoveelste woedende mail die vanuit Grolloo wordt afgevuurd wekt dan alleen nog verbazing op.

In Hilversum komt als laatste van de drie ook Wilfred Genee de kleedkamer binnen. Hij is de enige met zelfkritiek. 'Dit was niet goed,' zegt hij. 'Ik was ook niet goed.' Genee is een matige drinker, maar nu is hij toe aan een flinke bel Bacardi-Cola. Een producer reikt hem een glas aan, terwijl hij zijn eigen optreden samenvat in één trefzekere zin: 'Ik heb in het begin van de show alles gedaan wat ik eigenlijk niet wilde doen.'

In de redactieruimte staat de televisie aan. Alsof het om een zaak van groot internationaal belang gaat, wordt de talkshow vers van de pers besproken in een andere talkshow. Bij *Op1* zijn de reacties overwegend positief. Genee kijkt ernaar en neemt steeds grotere slokken uit zijn glas. Er komt een beemoedigend bericht binnen van Carlo Boszhard ('legendarische tv'), maar op social media krijgt hij ervan langs. De term Judas valt. Net als alle anderen ziet hij er plotseling moe uit. Toch

wil hij nog een poging wagen de schade te beperken. Hij weet als geen ander dat het ontploffingsgevaar op avonden als deze groot is en besluit Derksen in de auto te bellen, maar het heeft weinig zin meer. Hoewel hij zich al snel met zijn telefoon terugtrekt in een van de lege kleedkamers, is op de gang de stemverheffing aan de andere kant van de lijn goed te horen.

Die nacht, om zeven minuten voor halfeen, is het zover. Johan Derksen is klaar met typen. Op computers in Soest (Genee), Dordrecht (Van der Gijp) en Den Haag (Hillenius) komt post uit het hoge noorden binnen.

Van: Johan Derksen

Onderwerp: Kut show

Datum: 23 juni 2020 om 00:23:24 CEST

Aan: Jan Hillenius, Wilfred Genee, René van der Gijp

Ondertussen terug in Grolloo, maar mijn woede is nog steeds niet gezakt. Ik heb de hele week alle media over me heen gehad, waar ik overigens goed tegen kan. Maar ik had recht op weerwoord. Daar ben ik niet aan toe gekomen, omdat de presentator en de eindredacteur er een circusvoorstelling van maakten, zonder enig overleg met mij. Ik ben Onze Lieve Heer niet, maar ik zie nu pas dat er om 17.07 een berichtje kwam dat Wilfred Dries Boussatta had geregeld. Ik wist meteen wat er zou komen, ouwe koeien uit de sloot halen, omdat ik zes jaar geleden iets over Marokkanen heb gezegd.

En als ik eindelijk iets kon zeggen, zat die mevrouw te neuzelen over wit of blank. Zij heeft werkelijk niets toegevoegd aan het programma. Desondanks een stuk uit die geflopte vrouwen show, terwijl Hans Teeuwen niet werd uitgezonden.

Verstand van televisie, ik kan die uitdrukking niet meer horen. De uitzending is om zeep geholpen door met allerlei figuren rond de tafel te gaan zitten, waar onze doelgroep niet op zit te wachten. En we werden ook nog geconfronteerd met een presentator die het land wilde redden. We worden het hele jaar uitgedaagd om wilde dingen te roepen en plotseling werden we veroordeeld omdat we wilde dingen hadden geroepen. Ik ben nergens bij betrokken, alle gasten zitten aan een tafeltje, maar nu zat ik niet eens op mijn eigen plaats. Ik wil dit niet, het programma is totaal verziekt, ik heb mijn verhaal niet kunnen doen. Met ons vaste team hadden we een top show kunnen neerzetten. Ik heb hier helemaal geen zin meer in. Als de presentator en de eindredacteur een eigen programma willen maken, vind ik dat prima, maar zonder mij. Ik ben pislinsk.

Met de ruzie na afloop van de uitzending begint het hele mediacircus rond *Veronica Inside* opnieuw, alleen nu nog heftiger dan voorheen. Helemaal nadat René van der Gijp zijn voormalig kompaan Genee in het openbaar een NSB'er noemt, overigens niet kort nadat hij de presentator maandagnacht al een reeks venijnig appjes had gestuurd in precies dezelfde stijl.

En dan staat er vanavond ook nog een al lang geleden afgesproken en gezamenlijk optreden op het programma. Derksen wordt geacht een uur lang met de andere twee over voetbal te praten in een studio in Dordrecht, een spektakel dat rechtstreeks en exclusief wordt gestreamd naar een stuk of honderdveertig leden van de businessclub van FC Twente. Het is een afspraak die Derksen lang geleden heeft gemaakt en die hij wil nakomen. Niet omdat hij er zin in heeft – en ook niet voor het geld, want een factuur zal hij nooit indienen – maar omdat de vriendin van Bas Nijhuis de organisatrice is. Hoewel hij haar nauwelijks kent, vindt Derksen dat hij haar niet kon weigeren. Maar een erg gelukkige timing is het niet.

In Grolloo heeft alle commotie na de VI-uitzending intussen gezorgd voor een inbox die maar blijft volstromen. Er zitten veel steunbetuigingen tussen. De eerste bemoedigende mail was van Ton Boot. Daarna volgden berichten van nog een hele rits bekende en minder bekende Nederlanders, onder wie Ruud ter Weijden, Thierry Baudet, Keje Molenaar, Danny Vera, Joop Brand, Riemer van der Velde, Gaston Sporre, Jorien van den Herik, Joop Munsterman, Theo van Duivenbode, Carlo Boszhard, Fons de Poel, Marco Boogers, Jeroen Pauw, Jan Smit, Erland Galjaard en Kees Jansma.

Niet alle mails bestaan deze dagen uit bijval. Er zit bijvoorbeeld ook een bericht van Mojo tussen, het impresariaat dat jaarlijks door de geldschietters achter het bluesfestival

van Derksen in Grolloo wordt betaald om het podium met internationale sterren te bevoorraden. Ze sturen een kort en zakelijk bericht naar Derksen. (*Ook wij als Mojo moeten helaas afstand nemen van jouw uitspraken. Heel spijtig, maar het is niet anders. We komen er later nog op terug.*)

Binnen elf minuten krijgen ze een kort en zakelijk bericht terug.

Van: Johan Derksen

Onderwerp: Antw.: Uitspraken

Datum: 19 juni 2020 om 12:03:52 CEST

Aan: Jan Willem Luyken

Meehobbelen met alle gekkies op social media. De selectieve verontwaardiging ontstond drie dagen na de uitzending, toen iemand een fragment, volledig uit zijn verband gerukt, de wereld in stuurde. Dat waren ook nog mensen die we in het programma al eens op de hak namen.

Ik dacht dat jullie andere zorgen hadden.

Groeten uit Grolloo,

Johan

De mail van Mojo is niet de enige post die moet worden beantwoord. Derksen brengt deze dagen meer tijd achter de computer door dan hem lief is. Hij zou zich veel beter ver-

maken wanneer hij nu een paar uur met zijn vingers langs de duizenden cd's in zijn kast kon glijden, op zoek naar die ene obscure tearjerker van een zingende Texaanse vrachtwagenchauffeur die niemand hier kent, en wiens oeuvre hij om precies die reden wil delen met de luisteraars van 100% *Grolloo*, het 24 uurs-radiostation dat hij onlangs ook nog tussen al het ruziën door heeft opgericht. In plaats daarvan zit hij nu een groot deel van de dag opgewonden mails te tikken. Aan Wilfred Genee bijvoorbeeld.

Van: Johan Derksen

Datum: 24 juni 2020 om 11:19:33 CEST

Aan: Wilfred Genee, René van der Gijp

Kopie: Marco Louwerens

Hallo Wilfred,

De verbijstering, woede en frustratie bij Gijp en mij zijn dusdanig, dat we het niet kunnen opbrengen vanavond in Dordrecht aan te schuiven alsof er niets is gebeurd. In onze huidige gemoedstoestand geldt dat ook voor de laatste uitzending van maandag. Die beslissing laten we nog even bezinken, maar daar dient Veronica wel rekening mee te houden.

Groeten, Gijp en Johan

En dan, anderhalf uur en een telefoontje uit het oosten van het land later, een iets relativerender mail naar René van der Gijp.

Van: Johan Derksen

Datum: 24 juni 2020 om 12:47:11 CEST

Aan: René van der Gijp

Hallo Gijp,

Wat een ellende, wat een soap. Krijg ik een huilende vriendin van Bas Nijhuis aan de telefoon. Ze heeft een evenementenbureau en wanneer wij vanavond niet komen opdraven is ze failliet. Ik heb net een heel vervelend telefoongesprek met Wilfred achter de rug en hem verteld, dat hij niet meer hoeft te bellen. Hij is namelijk van mening, dat hij de uitzending heel goed heeft ingevuld. Toen ontplofte ik. En dan gaat hij heel snel praten, daar heb ik geen trek meer in, hij is de officier van justitie niet.

Ik heb er wel moeite mee dat meisje te laten verzuipen. Ik ga me douchen en spring in de auto. Bel even, want wanneer jij niet gaat, schuif ik ook niet aan.

Ooit kunnen we hier om lachen!

Groeten, Johan.

Het is bijna één uur 's middags, Derksen steekt een sigaar op en gaat rustig zitten wachten tot René van der Gijp wakker wordt.

Jullie zijn niet echt sterk in het uitpraten van ruzies.

'Nee, nou ja, Wilfred en ik proberen dat nog weleens, maar René houdt niet van rechtstreekse confrontaties. Dus zoiets moet gewoon even slijten, en dan gaat het meestal wel weer.'

Maar hoe kan het dat het bij jullie regelmatig zo uit de hand loopt?

'Omdat je te maken hebt met drie eigenwijze mensen. Extreme karakters met opgeblazen ego's. Waardoor het nogal eens botst, en soms ontspoot. John de Mol zegt altijd: "Je kunt ook gewoon je mond houden." Maar dat doen wij niet. Als iemand van de media belt, maken we alles zelfs nog een tikje erger.'

Je zou jezelf dus ook een opgeblazen ego noemen?

'Ik ben geen haar beter dan die andere twee. Als je op tv komt, wil je toch graag in de spotlights staan, anders doe je het niet. Want je geeft je privacy er volledig mee op. Als je nog geen ijdelruit was, maakt die tv er wel een van je. Ik rijd drie keer per week vanuit Drenthe anderhalf uur heen en anderhalf uur terug naar Hilversum. Dat doe je toch omdat je vindt dat wat jij die avond gaat zeggen, heel belangrijk voor Nederland is. Anders blijf je toch gewoon lekker thuis?'

Veel te vroeg staat Johan Derksen op een verder leeg parkeerterrein aan een sigaar te trekken. Hij heeft zich door alle files moeten wurmen en is dik drie uur onderweg geweest. Normaal gesproken ben je dan een heel stuk voorbij Brussel, maar nu is hij hier, voor de nog gesloten deur van een televisiestudio in Dordrecht.

Er is geen teken van leven bij het aanbellen. En dat komt slecht uit, want Dennis Schouten van PowNews heeft klaarblijkelijk uitgevonden waar de heren hun afspraak hebben en komt nu met een draaiende camera op hem aflopen. In gewone doen heeft hij geen enkel bezwaar tegen aandacht. Sterker nog: volgens collega Van der Gijp poseert Derksen nog voor een flitspaal. Maar nu is het anders.

'Ik weet niet wat je komt doen, maar ik zeg niks,' bromt Derksen.

'Ik vraag toch ook niks?' zegt Schouten.

'Nee, maar waarom moet ik dan de hele tijd die camera op mijn bek hebben?'

Derksen behoort normaal gesproken tot het kleine groepje BN'ers dat niet gelijk in paniek de gordijnen sluit wanneer er pers de straat in komt rijden, zoals onlangs weer het geval was in Grolloo. Toen paparazfotograaf Edwin Smulders voor zijn huis parkeerde en hij vanuit de woonkamer Smulders' telelens uit het autoraam zag steken, had hij de voordeur geopend, was de straat overgestoken om te zeggen

dat Smulders niet zo gek moest doen, en had gevraagd of hij eerst koffie wilde of liever gelijk het interieur wenste vast te leggen. Normaal gesproken kan hij zelfs wel lachen om 'die jongen met dat rare accent' van PowNed, alleen nu even niet. Derksen is moe, om niet te zeggen dat hij eruitziet alsof hij een paar nachten in een droogtrommel heeft doorgebracht.

Tot zijn opluchting zwaait alsnog de voordeur van het complex open en glipt hij naar binnen. Even rust. Hij vertelt hoe het er inmiddels in Grolloo aan toe gaat. 'Ik kreeg politie aan de deur. Of we beveiliging aan huis wilden. Wat een onzin. Om het kwartier werd er aangebeld door iemand die bloemen kwam brengen. Wildvreemden sturen grote boeketten op, sommigen met een hele brief erbij. We geven die bloemen allemaal weg aan burens en vrienden in het dorp. Wanneer je bij mij de straat in rijdt is het net alsof je verdwaald bent in een tuincentrum. Mensen stoppen kaartjes in de bus om me te steunen. Soms bellen ze zelfs aan. Staat er weer zo'n totale vreemde op je deurmat om je sterkte te wensen. Ze trekken er een hoofd bij alsof zojuist mijn complete familie is uitgemoord, maar er is niets aan de hand met mij, hoor. Iedereen lijkt er mee bezig, behalve ik. Het is niet de eerste keer in mijn leven dat ik een relletje meemaak, dus ik lig er niet wakker van. Maar half Nederland denkt kennelijk dat ik op hun medelijden zit te wachten.'

Hij klopt op zijn binnenzak om te checken of hij zijn sigaren wel bij zich heeft.

'Godverdomme, in de auto laten liggen.'

Wanneer hij even later het parkeerterrein op loopt om ze te gaan halen, staan Schouten en zijn cameraman er nog steeds. Hij staat hen alsnog zuchtend en opvallend kort te woord.

Bij terugkeer blijkt ook John de Bever plotseling binnen, de volkszanger en enige ex-prof in Nederland die altijd openlijk is uitgekomen voor zijn homoseksualiteit. Het is van een grote ironie dat uitgerekend hij de man steunt die er nu al wekenlang in kranten van wordt beschuldigd dat hij niet alleen een racist is, maar ook een homofoob.

Marco Louwerens is inmiddels ook in het pand. De cameraploegen zijn hem niet ontgaan en hij benadrukt nogmaals het verzoek om in deze explosieve sfeer niet met de pers te praten. Louwerens weet uit ervaring wat dat betekent bij dit drietal: nog meer olie op het vuur. Voor de zekerheid had hij daarom al vrijwel direct na de rel een mail gestuurd.

Mannen,

Even kort. Voor zover van toepassing, lul ajb even niet meer met de media, de Boulevards en Shownieuwsjes. Gaan ze weer de komende tijd ieder zinnetje uitvergroten. Al genoeg gezeik de afgelopen weken...

groet, Marco

Maar Johan Derksen is Johan Derksen en dus is het makkelijk te voorspellen wat er nu gaat gebeuren: hij gaat expres

wél met de pers praten, om elk sprankje hoop dat zijn gedrag valt te beïnvloeden bij voorbaat de kop in te drukken. Kort na Dennis Schouten staat hij *RTL Boulevard* en een ploeg van *De Telegraaf* te woord. En niet geheel toevallig doet hij dat pal onder het oog van directeurtje.

Het is een ongemakkelijk interview in een ongemakkelijke setting. En alles wordt nog veel ongemakkelijker wanneer Wilfred Genee op het parkeerterrein arriveert. Hij probeert zijn protegé Schouten af te wimpelen, wat tot z'n ergernis niet helemaal lukt, en loopt dan langs Johan Derksen de studio binnen. Ze passeren elkaar op amper een meter afstand. Ze moeten straks samen een talkshow maken, maar geen van tweeën voelt klaarblijkelijk de behoefte te groeten. Sterker nog: ze kijken elkaar niet eens aan.

René van der Gijp is inmiddels ook aangekomen, maar aan de andere kant van het gebouw. Niet in zijn slagschip van een Porsche Panamera, maar in de auto waarin hij normaliter alleen boodschappen doet. Voordat hij naar binnen gaat, geeft ook hij nog even snel een interview. Ook hij is voor zijn doen opvallend verbeterd en serieus. De populairste analist van Nederland wekt niet de indruk dat zijn woede al is gezakt. Hij zegt dat Wilfred ervoor heeft gezorgd dat het programma nu ongeloofwaardig is en noemt zijn voormalig vriend Genee voor de zoveelste maal een NSB'er. Op de tegenwerping dat hij zijn onvrede misschien beter in de uitzending had kunnen laten blijken, zegt hij: 'Ja, maar daar heb je een break voor nodig en die was er niet. Ik weet zeker: als er een break

was geweest had Johan hem helemaal in elkaar geslagen. En dan was-ie niet meer teruggekomen. En dan had ik hem meegeholpen.'

Een kwartier voor aanvang. In Dordrecht worden Derksen en Genee richting een minuscule studio geleid. Van der Gijp moet hier eigenlijk ook zijn, maar hij houdt zich liever nog even afzijdig. Hij lijkt de meest boze van de drie en draalt wat rond in de gang. Binnen krijgen de presentator en Derksen een microfoon opgespeld. Beiden zwijgen. De geluidsman probeert de stemming er nog in te krijgen met een luchtige opmerking, maar tevergeefs. Dit is niet zomaar opgelost. Wanneer de geluidsman is vertrokken, blijven Genee en Derksen alleen achter. Van alle pijnlijke momenten die zich de afgelopen dagen hebben voorgedaan, is dit misschien wel de pijnlijkste. De twee zwijgen als het graf. Genee tuurt in het draaiboekje om zich een houding te geven, Derksen staart naar een witte muur waar verder niets op te zien valt. Niet voor het eerst in hun lange samenwerking zitten de twee erbij als gearresteerde pubers die wachten op het uitspreken van hun taakstraf.

Op het laatste moment komt Van der Gijp binnen. Ook hij krijgt een microfoon en gaat naast Derksen zitten. Er wordt nog steeds geen woord gesproken. Na een tijdje wordt de stilte doorbroken door een piepsignaal.

'Zijn jullie er klaar voor?' vraagt een stem uit een speaker.

'Ja hoor,' zegt Genee.